

Förenklingsförslag: Biogas - Tolka gräns för installerad kapacitet som övriga Europa

Idag är det:

- Svårt att göra rätt
- Problem med tillämpning
- Problem med lagstiftning

Förenklingsförslaget

- Bidrar till konkurrenskraft
- Ökar investeringsviljan
- Möjliggör fler arbetstillfällen
- Ger miljönytta
- Kan effektivisera/förbättra anseendet för myndigheter

Vad är problemet?

I EU:s Gruppundantagsförordning (GBER) finns en skrivning om att man kan ge stöd till biogasanläggningar vars högsta "installerade kapacitet" är 500 kW. Detta gäller när man producerar el och värme. Producerar man istället fordonsgas, finns istället en begränsning vid 50 000 ton gas. Att dessa två gränser representerar två helt olika storlekar på biogasproduktion är tydligt och det är olyckligt att ingen samordning mellan dessa gränser gjorts.

Nu är förslaget att GBER helt tar bort gränsen för att producera fordonsgas av gasen, och att gränsen för att producera el sänks till 400 kW.

Problemet är att i Sverige har hittills gränsen 500 kW tolkats som "Totalt installerad kapacitet på alla enheter" medan man i övriga EU tolkat det endast som installerad kapacitet på generatoren vid produktion av el, kanske för att de inte har samma uppvärmningbehov och därmed inte har installerat gaspannor?

Varför är det ett problem?

Denna skillnad i tolkning har kraftigt missgynnat svenska biogasproducenter genom att de kan begränsas i sin elproduktion för att inte gå miste om ett ekonomiskt stöd som är avgörande för biogasens lönsamhet. Tyskland är det dominerande landet i Europa, både i sig själv, men i ännu hög grad när det gäller biogasproduktion. Mer än 10 000 biogasanläggningar har byggts i Tyskland. Under lång tid var elproduktion det helt dominerande användningssättet av biogasen som producerades. Vid besök på tyska biogasanläggningar var det enda kapacitetsmåttet som användes generatorns effekt. De sågs alltså mer som elproducerande anläggningar än som en gasproducerande. Den internationella benämningen på en Kraftvärme-enhet, som producerar el och värme (en gasmotor med tillkopplad generator) är CHP, Combined Heat and Power.

I Tyskland har följande definition för "installerad kapacitet" använts länge inom deras Akt för Förnybar Energi:

"installed capacity" is the electrical effective power, which a plant in normal operation mode can achieve technically without limitations by time and without damage, short term small deviations can occur.

Det är alltså generatorns eleffekt som avses när man pratar om "installerad kapacitet". Likaså är det självklart för mindre gårdsbiogasanläggningar i Sverige att ange vilken eleffekt det är på generatoren som ett mått på anläggningens storlek, i synnerhet om anläggningen köps av en europeisk leverantör.

Sveriges tolkning av "installerad kapacitet" är att lägga ihop olika enheter, t ex en motor och en gaspanna. Det innebär att svenska producenter missgynnas kraftigt genom att de riskerar att bli utan stöd, trots att de har en motor som är betydligt mindre än vad som är godkänt i Tyskland. Ett exempel var när en gårdsanläggning som producerar ca 2 GWh biogas fick sin generator på 135 kW i hopslagen med sin panna på 370 kW, summa 505 kW, och därför nekades gödselgasstöd.

Hur omfattande är problemet?

Detta berör alla gårdsbiogasanläggningar över en viss storlek, ca 125 kW, som producerar el med en generator, men också har en gaspanna installerad – ett vanligt sätt att bygga biogasanläggningar i Sverige, då pannan ibland installeras istället för fackla. Det är då det är risk att den totala installerade kapaciteten blir över 400 eller 500 kW. Vi har dock väldigt få gasmotorer som är i storleken 400 kW eller större.

Vad är målet?

Att få en samsyn med övriga EU så att "installerad kapacitet" tolkas som installerad kapacitet på generatoren, även om det finns en panna inkopplad.

På så sätt gynnas svensk biogasproduktion genom att större kraftvärmeenheter kommer att tillåtas.

Förslag på lösning

Få en skrivning och samsyn på myndigheter och i branschen att "Installerad kapacitet" avser generatorns eller generatorernas kapacitet. En gaspanna likställs därmed med en fackla, och inkluderas ej in i beräkningen för "den installerade kapaciteten".

Nollalternativ

Att fortsätta att tolka "installerad kapacitet" som "total installerad kapacitet på alla enheter" missgynnar svenska producenter kraftigt, när inte övriga EU räknar på detta sätt. Förhindrar också ett effektivt utnyttjande av gasen, eftersom både en generator och en gaspanna har olika syften, och fyller olika funktioner. Småskalig uppgradering kan också bli vanligare, och det bör inte finnas någon risk att den missgynnas.

Regelverk

Detta berör tolkningar i gödselgasstödet, alltså en svensk tolkning av GBER. Redan i nuvarande gödselgasstöd bör det ses över, och blir det ett nytt gödselgasstöd redan 2023 eller 2024, och det flyttas till ny myndighet, så bör tolkningen också vara i linje med övriga EU och förslaget ovan.

Kontaktperson

Stefan Halldorf, Stefan Halldorf Konsult
E-post: energi@halldorf.com
Telefon: 0735-30 50 07

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Hushållnings
sällskapet

